

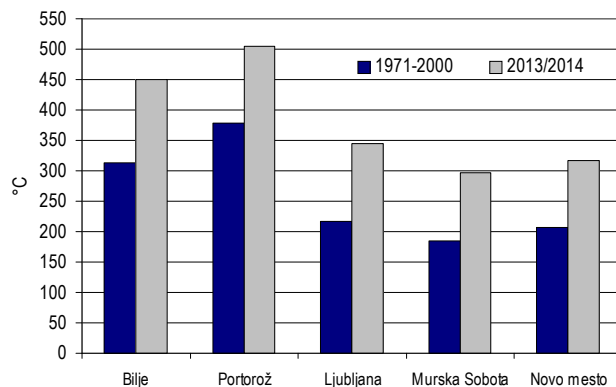
Mesečni bilten vodnobilančnega stanja kmetijskih tal v Sloveniji za zimsko obdobje (od 1. oktobra do 31. marca) 1. – 30. november 2013

Tudi november je bil večinoma pretopen, šele proti koncu meseca se je ohladilo, nočne in jutranje temperature zraka so padle pod ničlo. Tako so ozimni posevki pridobili vsaj nekaj odpornosti za preživetje nizkih temperatur. Prvič v jeseni je nastopila slana, tla so pričela zmrzovati. Količina padavin je krepko presegla dolgoletna povprečja. Dočakali smo prvi sneg, najprej v gorah, nato še ponekod do nižin. Škodo je povzročal močan veter, poplavljalje so reke, občasno tudi morje. Vegetacijsko obdobje je letos trajalo 241 dni.

METEOROLOŠKE RAZMERE

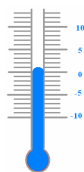
Jesenske barve drevesnih listov so pestre, prav tako pa je bilo tudi letošnje vreme v novembru. V znamenju vetra, dežja, snega, neurij, poplav ter višjih temperatur od običajnih. Močan veter smo beležili v vseh treh dekadah. Burja na Primorskem, ki je pihala v novembru kar 13 dni, ter močan severni veter, ki je pihal vzdolž Karavank in Kamniško-Savinjskih Alp, sta puščala za sabo podrtá drevesa ter v gozdovih povzročila ogromno škode, škodo na električnem omrežju ter tudi nekaj odkritih streh. Dežja je bilo v novembru v izobilju. Na Dolenjskem, Gorenjskem in Štajerskem je padlo okoli 240 mm dežja, kar je približno še enkrat toliko kot v dolgoletnem povprečju. Drugod smo zabeležili med 160 in 200 mm, kar je še vedno 50–90 mm več od dolgoletnega povprečja. Najmanjše je bilo odstopanje na Goriškem, kjer so tudi povprečne vrednosti višje (150 mm). Reke so ponekod poplavljalje, prav tako morje. Zaradi prekomerne namočenosti so se sprožali zemeljski plazovi. Sneg je nekajkrat pobelil vrhove gora, v začetku druge dekade pa je snežilo tudi do nižin na delih Notranjske, Gorenjske in Idrijsko-Cerkljanskega območja. Sonce se je skozi oblake prebilo le redko, je pa zato oblačni pokrov zadržal toploto in ohranjal temperature zraka nad povprečnimi, čeprav je veter večkrat povzročal hladnejše občutke. Najvišje dnevne temperature so v tem mesecu skoraj povsod še dosegle 18–20 °C, hkrati pa smo na koncu meseca že zabeležili negativne temperature, najnižje od –4 do –8 °C, na Primorskem –2 °C. Povprečne mesečne temperature zraka so se tako gibale med 5 in 7 °C (na Primorskem 11 °C).

KUMULATIVNE EFEKTIVNE TEMPERATURE ZRAKA (> 5 °C) od 1.10.2013 do 30.11.2013 v primerjavi s povprečjem

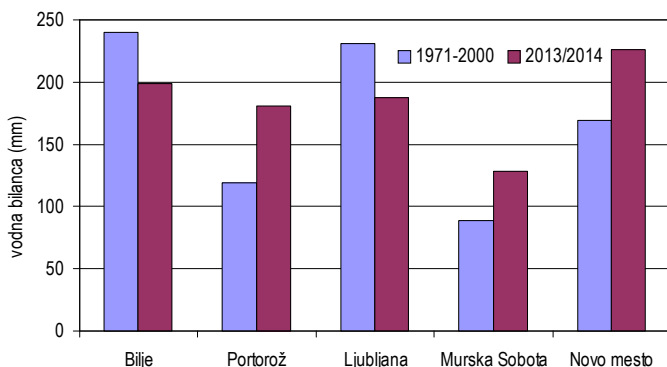

STANJE RASTLIN

Pretope vremenske razmere so vztrajale skoraj ves november, kar je hkrati z dobro založenostjo tal z vodo omogočalo, da so se ozimni posevki, tudi pozno sejani, razvili vse do razraščanja. Razmere so bile bolj problematične ponekod na poplavnih območjih, kjer so reke v času obilnih padavin, v prvi in ob koncu druge dekade novembra, prestopile bregove. Presežna voda v tleh je v najslabših primerih zamuljila površine in poškodovala posevke. Previsoke temperature zraka so bile po drugi strani tudi problematične zaradi motenega procesa utrjevanja posevkov. Šele v zadnji tretjini novembra je postopno ohlajanje in približevanje nočnih temperatur ničli ter padec pod njo omogočilo, da so posevki ponovno pridobili nekaj odpornosti za preživetje nizkih zimskih temperatur zraka. 25. novembra so temperature zraka v večjem delu Slovenije padle pod vegetacijski temperaturni prag 5 °C. Letošnje vegetacijsko obdobje je tako trajalo 241 dni, v izpostavljenih predelih nekaj dni manj, na Obali in na Goriškem pa so bile temperature zraka vse do konca novembra nad temperaturnim vegetacijskim pragom. Čeprav je jesenski temperaturni vegetacijski prag nastopil vsaj dva tedna za povprečjem, je vegetacijsko obdobje zaradi kasnega spomladanskega začetka trajalo le dan ali dva manj od povprečja. Tudi prva jesenska slana je nastopila razmeroma pozno, 25. ali 26. novembra. Le ponekod na izpostavljenih predelih Notranjske in v SV Sloveniji je bila prva letošnja jesenska slana zabeležena že v prvi dekadi oktobra.

KUMULATIVNA VODNA BILANCA 1.10.2013 - 30.11.2013 v primerjavi z dolgoletnim povprečjem

TEMPERATURA IN STANJE TAL

Temperature tal so se na globini 5 cm ob manjših dnevni dvigih intenzivno spuščale ves mesec. Tako so se po celi Sloveniji spustile za okoli 13 °C in se približale 0 °C, na Primorskem 5 °C. Tudi na globini do 30 cm, so se temperature počasi spuščale od 10 proti 5 °C. Tla so bila večinoma vlažna ali mokra, v zadnjih dneh meseca je površinski sloj (razen na Primorskem) zmrzoval.